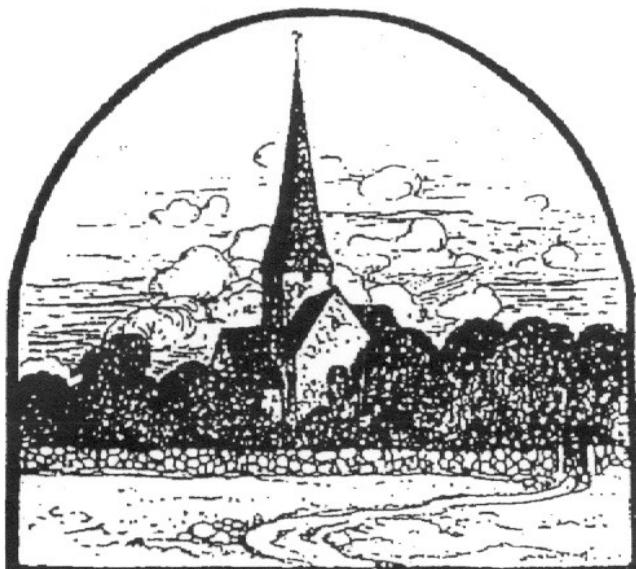

VAKSALA HEMBYGDSFÖRENING

Verksamhetsberättelse 2025

Ordföranden har ordet

Ännu ett år har passerat för Vaksala hembygdssförening. Det har varit ett innehållsrikt och spännande år på alla sätt, som de entusiastiska medarbetarna gjort det möjligt att genomföra. Föreningen har haft många trevliga programpunkter för både stora och små. Vi har haft föredrag, marknader, papegojskytte, gökotta, hembygdsdag, familjedag, hållit museet öppet i Tiondeboden och mycket annat. Speciellt har det visat sig att föredragskvällar under den mörka årstiden lockat många att delta och det bör föreningen försöka utöka, om det finns möjlighet till det. Våra marknader vid påsk och advent har för många blivit en tradition att besöka. De fina blomstergrupperna, som en grupp händiga damer gör, har haft strykande åtgång. Likaså kakpåsarna. De är omtyckta av många.

Renoveringen av Brandgaraget har fortsatt. Under sommaren jobbade några flitiga styrelsemedlemmar med uppsnyggningen av fasaden. Och vilken skillnad det blev. Nu lyser byggnaden alldeles vit när solen vågar sig fram. Fint att se är också Lilla skolans trädgård, som varje vecka under sommarhalvåret sköts av Lilla skolan-gruppen, då bl.a. gräsmattorna och häckarna får sin ans. Passa på i sommar att komma till den gemensamma fikastunden i trädgården på torsdagseftermiddagarna! När det är riktigt varmt är det skönt att bara sitta under ett äppelträd och lyssna på fågelsången.

En viktig uppgift för hembygdssföreningen är att dokumentera gamla tider men också göra nutidsobservationer. Studiecirkeln om Skölsta har gått i mål och arbetat fram en fin liten skrift, som kan lära oss alla och envar mycket om en intressant by i Vaksala. För de nyinflyttade i Skölstaområdet (läs Svial) borde skriften vara obligatorisk i hembygdskunskap. Vi är mycket tacksamma för de generösa bidrag som erhållits ur Oskar och Inez Ehns minnesfond till detta projekt. Jag hoppas att Vaksala hembygdssförening framöver kan fortsätta målmedvetet med det viktiga dokumentationsarbetet. Det finns mycken kunskap att hämta om gamla tider, som vi borde ta till vara innan den glöms bort.

För Vaksala hembygdssförening

Anna Christina von Schantz

Sammanträden och föreningsmöten

Styrelsen har under år 2025 haft 8 protokollförda möten. Årsmötet hölls den 22 mars i Salabackekyrkans församlingssal.

Antal medlemmar var den sista december 279.

Styrelsen har det gångna året bestått av Anna Christina von Schantz ordförande, Micael Tallberg vice ordförande, Ulf Schmidt sekreterare, Krister Ericsson vice sekreterare, Karin Winberg kassör, Margreth Sjögren

vice kassör, ordinarie styrelsemedlemmar Jan Winberg, Maria Ehn och Lasse Mårtensson samt ersättare Maud Danielsson och Anders Edward.

Revisorer har under det gångna året varit Kjell Danielsson och Peter Andersson, ersättare Anders Eklöf.

Vaksala hembygdsförening har under 2025 deltagit i olika möten och evenemang arrangerade av Upplands fornminnesförening och hembygdsförbund (Fornis), Länsforskningsrådet, Arbetsgruppen Långhundraleden, Uppsala kommun och Gamla Uppsala hembygdsförening.

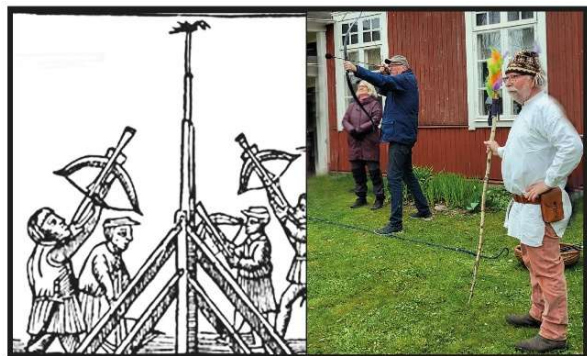
Något om verksamhetsåret 2025

Årets första aktivitet inföll den 6 februari i Vaksala Kyrkcentrum, där Mats Wahlberg, forskare emeritus vid institutet för språk- och folkminnen vid Uppsala universitet, berättade om gårds-, by- och gatunamn i Vaksala. Hela 77 åhörare tog del av ett mycket intressant föredrag.

Årsmötet hölls i Salabackekyrkans församlingssal den 22 mars. Drygt fyrtioålet medlemmar deltog. Efter årsmötesförhandlingarna höll styrelsemedlemmen professor Lasse Mårtensson ett föredrag med utgångspunkt i den nypublicerade boken "Personnamnen i de medeltida svenska runinskrifterna". Sedan bjöd festkommittén på "afternoon tea" med goda tilltugg.

Skärtorsdagen den 17 april hade hembygdsföreningen påskmarknad i Brandgaraget och Lilla skolan. Ett hundratal intresserade kom. Vice ordförande Micael Tallberg hade sin verkstad öppen för alla hågade barn, som ville tillverka trätuppar eller trycka ett fint påskkort. Påskgrupper, kakpåsar och loppissaker sålde som aldrig förr. Festkommittén hade pyntat fint i Lilla skolan och serverade kaffe, te och påskbakelser. Loppisen höll även öppet den 3 maj.

Torsdagen den 1 maj hissades Upplandsflaggan traditionsenligt i Lilla skolans trädgård. Därefter följde Papegojskyttet, en medeltida tradition som sedan några år införts av Micael Tallberg i Vaksala hembygdsförenings program. I papegojskyttets vuxenklass vann Jan Bernhardsen och i barnklassen Nima Lindström. Micael Tallberg uppförde även en liten sketch om "Mikkel Mikkelsen från Svia", som var vinhandlare och som köpte Vaksala kyrkas storslagna altartavla i början av 1500-talet i Antwerpen. Till evenemanget kom närmare 30 personer.

Årets gökotta hölls den 24 maj i Oskällan. Ett tjugotal medlemmar kom den tidiga morgonen och fick höra ett anförande av Monica Hulth, om familjen Hulths liv och leverne på denna plats. Vädret var ganska kallt men morgonkaffet smakade extra gott i den vackra ekbacken.

Den 14 juni hade hembygdsföreningen sin traditionella hembygdsgård vid Lilla skolan och i Brandgaraget. I Brandgaraget fanns en fotoutställning "Vaksala förr och nu" producerad av arkivgruppen, och olje- och akvarellmålningar gjorda av Holsten Robertsson. I trädgården serverades fika av festkommittén. Där kunde man också delta i en tipspromenad samt köpa lotter. En liten sommarloppis fanns också uppställd i trädgården och i Tiondeboden hölls museet öppet. Ett hundratal personer kom.

I Lilla skolans trädgård träffades medlemmar på torsdagseftermiddagarna under sommaren för fika och gemenskap vid åtta tillfällen. I snitt kom 8 – 10 personer.

Tiondebodens museum hölls öppet på tisdagar fem gånger från 24 juni. Besöksantalet var något mindre än tidigare år och kunde kanske förklaras av det dåliga sommarvädret.

Den 20 augusti hade hembygdsföreningen sin årliga "sommarkväll" i Lilla skolans trädgård, då 25 medlemmar kom till den gemensamma måltiden. Vädret var ovanligt nog denna sommar bra och medlemmarna kunde njuta av en fin sensommarkväll.

Hösten inleddes med familjedag som en del i Kulturnatten den 12 september i Lilla skolans trädgård. Där hade Micael Tallberg planerat ett program med inriktning på runor och runstenar. Ordföranden guidade några intresserade barn och vuxna till runstenarna vid kyrkogårdsmuren. Därefter fick de som önskade tillverka runstenar med egen inskription. Festkommittén hade ordnat trevligt med kaffeservering i Lilla skolan eller ute i trädgården.

Bokloppisen den 27 och 28 september i Brandgaraget lockade ungefär hundra intresserade. Med det stora utbudet av olika slags böcker, bland annat Uplandica, tycks den här typen av arrangemang engagera.

Den 11 oktober hade hembygdsföreningen sin höstmiddag i Vaksala Kyrkcentrum. Den lockade cirka 50 personer. Festkommittén hade dukat vackert med höstlöv och blommor. Den fina buffén avåts till tonerna av Kristina Sundberg och Anders Sterners härliga Bluegrass-musik.

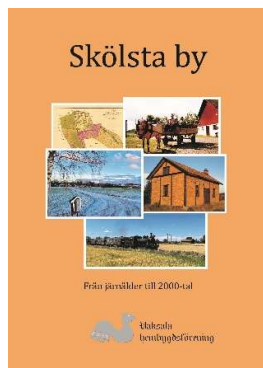

Berättarkvällen i Vaksala Kyrkcentrum den 30 oktober drog närmare 60 åhörare, som fick ta del av tidigare ordförande Anna-Gretha Erikssons berättelse om släktingen Helga Nilsson. Hon var verksam som handlare i Sala backe och ägare av Åby gård i Vaksala. Efter en paus med kvällsfika fick sällskapet höra en inspelning med Anna Carlsson i Ytterbacken, född 1865. Inspelningen gjordes av Wolter Ehn 1961 och innehöll många historier från vardagslivet i Vaksala i forna tider. Anna Carlsson blev 100 år.

Den 16 november arrangerades tillsammans med Vaksala församling Vaksaladagen i Vaksala Kyrkcentrum. Prästen Lars Brattgård höll en kort gudstjänst, kyrkkaffet serverades av festkommittén och sedan berättade vice ordförande Micael Tallberg om Karl Zetterström. Han var medicine professor och levde i Uppsala på 1700-talet. Zetterströms gravvård finns på Vaksala kyrkogård.

Den traditionella adventsmarknaden ägde rum söndagen den 30 november, första advent. I "julverkstaden" hjälpte Micael Tallberg barn att tillverka tomtar och annat juligt. Brandgaraget var också fyllt med julgrupper, kransar, grantomtar, kakor och loppissaker. Trots riktigt tråkigt väder med regn och rusk kom mycket folk redan till klockan 12. Tyvärr blev det färre kaffegäster än tidigare och korvgrillningen fick avslutas i förtid. Vädrets makter kan man inte göra något åt, så med tanke på det blev resultatet över förväntan.

Studiecirkeln om Skölsta har fortsatt under året och till julen kom den nytryckta skriften från tryckeriet. Gruppen samlades 6 gånger under året.

Odlingsprojektet har fortsatt under 2025 med dåligt resultat men med nya insikter om ogräsförhållandena i den forntida odlingen.

Arbetet med Brandgaraget resulterade i år i en fin och uppsnyggad fasad.

Lilla skolan-gruppen har som vanligt hållit trädgården fin under det gångna året.

Ett hjärtligt tack framförs till:

- Alla medlemmar som visat stort engagemang för hembygdsföreningens verksamhet
- Alla medverkande i kommittéerna och arbetsgrupperna, revisorerna, valberedningen och ombuden, som på ett förtjänstfullt sätt arbetat för hembygdsföreningens bästa
- Vuxenskolan för bra samarbete
- Vaksala församling för trevliga gemensamma evenemang
- Familjen Ehn för generöst bidrag ur Inez och Oskar Ehns minnesfond
- Våra frikostiga ICA-handlare i Vaksala: Karina Berglund Årstahallen och familjen Birkemyr på Lindbacken Nära, som bidragit med lotterivinster
- Våra generösa donatorer i när och fjärran för penninggåvor med mera